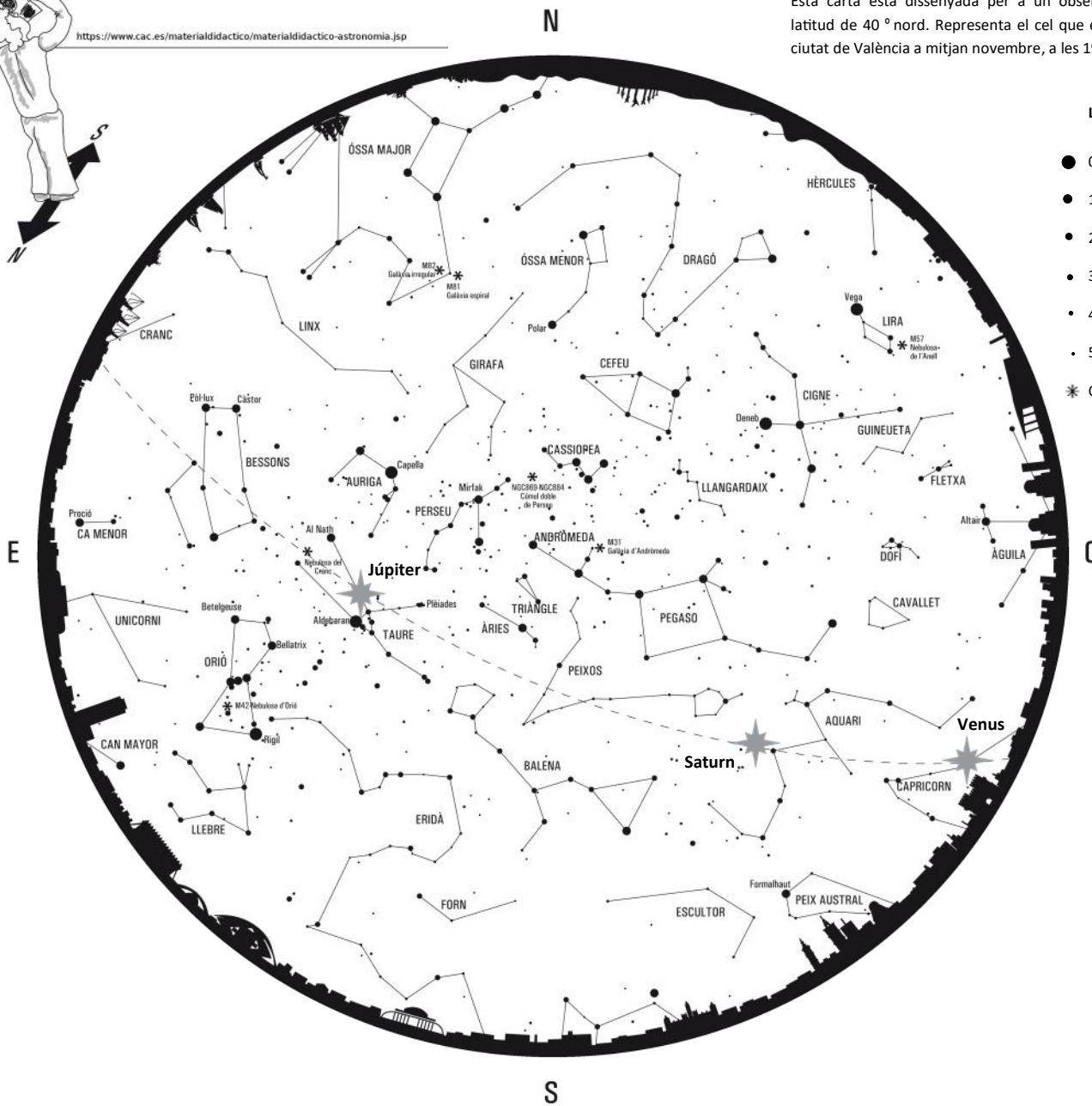

Cel Nocturn de Desembre de 2024

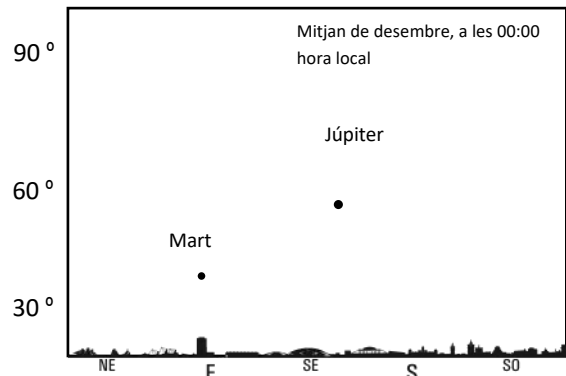
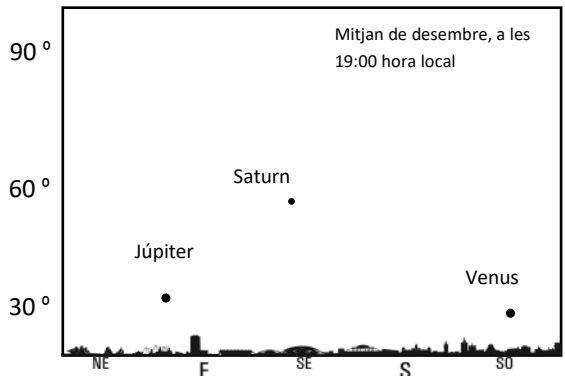
<https://www.cac.es/materialdidactico/materialdidactico-astro nomia.jsp>

Esta carta està dissenyada per a un observador situat en una latitud de 40 ° nord. Representa el cel que es pot veure des de la ciutat de València a mitjan novembre, a les 19.00 hores local.

- LLEGGENDA**
- 0 magnitud
 - 1 magnitud
 - 2 magnitud
 - 3 magnitud
 - 4 magnitud
 - 5 magnitud
 - * Objecte cel profund

POSICIÓ DELS PLANETES SOBRE L'HORIZÓ

Mercuri no és visible durant el primer terç del mes. L'última setmana és fàcilment visible poc abans de l'alba sobre l'horitzó este-sud-est. **Venus** s'observa al vespre sobre l'horitzó sud-oest. **Mart** es pot veure gran part de la nit, en Càncer. A la fi de mes ja és visible durant tota la nit. **Júpiter** s'observa tota la nit, a Taure. **Saturn** brilla a l'inici de la nit cap al sud-oest, en Aquari.

*Per conèixer els passos de l'EEL durant el mes de desembre consulta la pàgina web: <https://goo.gl/hKkZDz>

L' ESTRELA DEL MES:

Nebulosa del Llop Fosc

La Nebulosa del Llop Fosc és una fascinant nebulosa d'absorció, composta per un núvol de gas i pols fosca, situada en la constel·lació de Scorpius, a uns 5300 anys llum de la Terra. Esta nebulosa forma part d'una estructura encara major coneguda com Gum 55 i ocupa en el cel una àrea equivalent a la grandària de quatre llunes plenes.

A diferència de les nebuloses d'emissió, que emeten llum visible i són brillants, les nebuloses d'absorció, com la del Llop Fosc, no generen llum pròpia. En lloc de brillar, es presenten com a zones d'aparent buit i fosc a causa de la seua composició de densos núvols de pols i gas, tan fredes i compactes que bloquegen la llum dels objectes situats darrere d'elles. Les partícules de pols en el seu interior absorbi-

xen la llum visible, deixant passar únicament radiació de longituds d'ona més llargues que l'ull humà no pot captar, com la infraroja.

Observada en llum infraroja, la Nebulosa del Llop Fosc revela una intensa activitat estel·lar. Encara que a simple vista sembla un racó fosc i buit de l'espai, en realitat alberga els ingredients essencials per a la formació de noves estrelles. Els astrònoms han observat que les nebuloses fosques solen ser "bressols estel·lars": regions on la pressió i densitat permeten que el gas i la pols s'acumulen i col·lapsen per a formar nous sistemes estel·lars.

En observar la imatge d'esta nebulosa, podem distingir les principals característiques que identifiquen a una nebulosa d'absorció, com el fort contrast entre el fons brillant i el contorn fosc de la nebulosa, juntament amb els tons vermellors dels núvols. Estos núvols estan compostos

principalment d'hidrogen, i la seua tonalitat vermellora prové de la radiació ultraviolada emesa per estrelles nunes en el seu interior. Així, encara que la seua forma es percep com una silueta fosca i misteriosa, la Nebulosa del Llop Fosc és en realitat una regió on s'està gestant la vida estel·lar.

Este núvol de pols còsmica fosca que evoca la figura d'un llop —d'ací el seu nom— ens recorda que l'univers amaga sorpreses, fins i tot en els seus racons més ombriols.

Crèdits: ESO

TAULA D'ORTOS I OCASOS DEL SOL I LA LLUNA

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
EFEMÈRIDES: La nit del 13 al 14 de desembre tindrà lloc el màxim dels Gemínids, pluja d'estrelles situada en la constel·lació de Bessons. El dia 22 de desembre s'espera la màxima activitat de la pluja d'estrelles Úrsidas, pluja d'estrelles situada en la constel·lació de l'Ossa Menor.						Lluna nova 1 Orto: 08:03 Ocàs: 17:38
2 Orto: 08:04 Ocàs: 17:38	3 Orto: 08:05 Ocàs: 17:38	4 Orto: 08:06 Ocàs: 17:38	5 Orto: 08:07 Ocàs: 17:38	6 Orto: 08:08 Ocàs: 17:38	7 Orto: 08:09 Ocàs: 17:38	8 Orto: 08:09 Ocàs: 17:38
9 Orto: 08:10 Ocàs: 17:38	10 Orto: 08:11 Ocàs: 17:38	11 Orto: 08:12 Ocàs: 17:38	12 Orto: 08:13 Ocàs: 17:38	13 Orto: 08:13 Ocàs: 17:38	14 Orto: 08:14 Ocàs: 17:39	15 Orto: 08:15 Ocàs: 17:39
16 Orto: 08:15 Ocàs: 17:39	17 Orto: 08:16 Ocàs: 17:39	18 Orto: 08:17 Ocàs: 17:40	19 Orto: 08:17 Ocàs: 17:40	20 Orto: 08:18 Ocàs: 17:41	21 Orto: 08:18 Ocàs: 17:41	22 Orto: 08:19 Ocàs: 17:42
23 Orto: 08:19 Ocàs: 17:42	24 Orto: 08:20 Ocàs: 17:43	25 Orto: 08:20 Ocàs: 17:44	26 Orto: 08:20 Ocàs: 17:44	27 Orto: 08:21 Ocàs: 17:45	28 Orto: 08:21 Ocàs: 17:46	29 Orto: 08:21 Ocàs: 17:46
30 Orto: 08:22 Ocàs: 17:47	31 Orto: 08:22 Ocàs: 17:48	EFEMÈRIDES: El 21 de desembre, a les 10.21, tindrà lloc el solstici d'hivern en l'hemisferi Nord, donant lloc al començament de l'estació.				Lluna plena Orto: 08:27 Ocàs: 17:27

QUÈ VA OCÓRRER AL NOVEMBRE?

- Descobrixen un planeta rocós ultradens anomenat K2-360b, que posseïx la massa de 8 Terres continguda en una esfera poc major que el nostre planeta.
- El 12 de novembre de 2024 va començar un nou any en Mart, el 38. Els astrònoms van inaugurar el calendari marcí en 1955, coincidint amb una gran tempesta de pols en el planeta.
- Descoberta una de les estrelles que més ràpid gira de l'Univers. Forma part del sistema binari 4U 1820-30, està en la constel·lació de Sagitari i gira 716 vegades per segon al voltant del seu eix.